

DAŇOVÝ NEWSLETTER (8.12.2021)

Vážený klienti a obchodní přátelé,

v tomto vydání našeho newsletteru Vám přinášíme informace o změnách v oblasti daní a souvisejících předpisech.

OBSAH

- **Intrastat:** Změny od 1.1.2022
- **DPH:** Prominutí daně u plynu a elektřiny
- **DPH:** E-Commerce
- **Daň z příjmů fyzických osob:** Změny ve 2021
- **Daň z příjmů fyzických osob:** Změny od 2022
- **Cestovní náhrady:** Navýšení sazeb od 19.10.2021
- **Daňová informační schránka:** Změny od 1.3.2022
- **Sociální a zdravotní pojištění:** Změna penalizace
- **Judikát:** Pronájem bytů prostřednictvím Airbnb

1. INTRASTAT: ZMĚNY OD 1.1.2022

S účinností od 1.1.2022 dojde ke změnám ve vykazování statistických údajů v systému Intrastat. Změny se týkají používané terminologie, zavedení možnosti zjednodušeného vykazování, rozšíření okruhu vykazovaných údajů a zúžení kódů povahy transakce. Nejvýznamnější změny Vám přiblížíme v následujícím textu.

Změna terminologie

Namísto nyní používaného termínu „odeslání“ se nově bude používat „vývoz do jiného členského státu EU“, termín „přijetí“ bude nahrazen „dovozem zboží z jiného členského státu EU“. Vzhledem k tomu, že obdobná terminologie je používána i v oblasti DPH, bude nutné si dávat pozor, aby nedošlo k nechtěné záměně transakcí. Pro účely DPH jsou totiž „vývozem“ a „dovozem“ označovány pouze transakce se zbožím se zeměmi mimo Evropskou unii; ty se však do výkazu Intrastat nezahrnují.

Limity pro vykazování

Práh pro vykazování nadále zůstává ve výši 12 mil. Kč jak pro vyvezené, tak pro dovezené zboží.

Zjednodušené vykazování

Nově bude zavedena možnost zjednodušeného vykazování pro zpravodajské jednotky, které přesáhly výše uvedený práh pro vykazování, avšak v daném ani předchozím kalendářním roce nepřekročily

celkovou hodnotu vyvezeného nebo dovezeného zboží ve výši 20 mil. Kč (toto kritérium se pro každý směr posuzuje zvlášť). Další podmínkou je, že zpravodajská jednotka nesmí v daném směru obchodovat s komoditami uvedenými ve Sdělení ČSÚ o seznamu zboží, které není určené pro zjednodušené vykazování¹ (např. určité zemědělské komodity, těžké oleje nebo benzín).

Zpravodajské jednotky, jejichž obchody v předchozím roce nepřesáhly limit 20 mil. Kč pro daný směr, mohou ve lhůtě pro podání výkazu k Intrastatu za leden odeslat zjednodušené hlášení, ve kterém uvedou pouze směr pohybu zboží (vývoz / dovoz), referenční období a kód typu věty „ZH“. V dalších měsících žádná hlášení nepodávají, a to až do té doby, dokud objem jejich obchodů v daném směru nepřekročí 20 mil. Kč anebo nezačnou obchodovat se zbožím, pro které použití zjednodušeného vykazování není povoleno. Poté začnou vykazovat údaje pro Intrastat v plném rozsahu a výkazy s údaji o konkrétním zboží budou odesílat každý měsíc. Za období, po které bylo použito zjednodušené vykazování, se zpětně údaje o konkrétním zboží již nevykazují.

Stejným způsobem postupují subjekty, které v daném roce nově překročily práh pro vykazování ve výši 12 mil. Kč a byly povinny se k vykazování Intrastatu přihlásit. Zjednodušené hlášení s uvedením kódu „ZH“ odešlou v termínu pro podání výkazu Intrastat za referenční období, ve kterém práh pro vykazování překročily.

Využití režimu zjednodušeného vykazování je dobrovolné, místně příslušnému celnímu úřadu se nijak neoznamuje. Zvolit si ho mohou jen ty zpravodajské jednotky, jejichž objem obchodů s jinými členskými státy EU se pohybuje mezi 12 a 20 mil. Kč a zároveň neobchodují se zbožím uvedeným ve výše zmíněném Sdělení ČSÚ. Při využití tohoto režimu je proto třeba i nadále sledovat objem obchodů v jednotlivých směrech a druh komodit, se kterými se obchoduje.

Pokud zpravodajské jednotky využijí režim zjednodušeného vykazování a v daném roce objem jejich obchodů ve vykazovaném směru nedosáhne prahu 12 mil. Kč, jsou povinny písemně (prostřednictvím formuláře „Oznámení o změně registračních údajů“) oznámit příslušnému celnímu úřadu ukončení podávání zjednodušeného hlášení. Stejně oznámení jsou povinny podat i zpravodajské jednotky, které v průběhu roku musely začít podávat měsíční hlášení z důvodu obchodování s komoditami uvedenými ve Sdělení ČSÚ, pokud celkový objem jejich obchodů v daném směru za rok nepřesáhl 12 mil. Kč.

Zjednodušené vykazování – malé zásilky

Od ledna 2022 dojde k navýšení limitu pro zjednodušené vykazování malých zásilek ze současných 200 EUR na 400 EUR.

¹ Sdělení by mělo být zveřejněno během prosince 2021.

Nové údaje ve výkazech

V souvislosti s vývozem zboží do jiného členského státu EU bude nově třeba vykazovat i údaje o zemi původu vyváženého zboží a o daňovém identifikačním nebo obdobném čísle partnerského subjektu v zemi EU, do které bude zboží vyvezeno. Pokud partnerský subjekt takové DIČ nemá anebo ho zpravodajská jednotka nebude znát, uvede do výkazu kód „QV123“.

Díky údajům o DIČ bude moci finanční správa nově lépe porovnávat údaje vykázané v hlášeních k Intrastatu s hlášeními pro účely DPH a rovněž bude moci v mnohem vyšší míře využít statistické informace o zboží získané díky výkazům Intrastat v rámci své kontrolní činnosti v oblasti daní z příjmů.

Kódy povahy transakce

Dochází ke snížení počtu kódů povahy transakce a k jejich harmonizaci v rámci EU. Na stránkách ČSÚ² ([zde](#)) je zveřejněn seznam jednotlivých kódů s popisem povahy transakce i převodník kódů povahy transakce. Vzhledem k velkému množství změn doporučujeme si nové kódy povahy transakce před vyplněním hlášení za leden 2022 prostudovat.

Zaokrouhlování doplňkových měrných jednotek

Další usnadnění způsobu vykazování údajů se týká množství zboží, které je vyjádřeno v doplňkových měrných jednotkách. Zaokrouhlování doplňkových měrných jednotek se nově bude provádět stejným způsobem jako u vlastní hmotnosti, tj. u množství menšího než 1 se bude uvádět s přesností na tři desetinná místa, množství vyšší než 1 se matematicky zaokrouhlí na celé číslo.

Další změny

Pokud bude mezi dovozem nebo vývozem a zdanitelným plněním časová prodleva delší než dva kalendářní měsíce, bude od 1.1.2022 referenčním obdobím měsíc, ve kterém se dovoz/vývoz uskutečnil.

Další změny se týkají vykazování tzv. stoprocentního dobropisu, kdy je prodávajícím vrácena zpět kupujícímu celá uhrazená cena za dodané zboží, pokud se toto zboží nevrací zpět. V takovém případě bude nutné opravit původně podané hlášení a vykázanou hodnotu zboží snížit.

² <https://www.czso.cz/csu/czso/nove-kody-povahy-transakce>

Technické informace

Pomůcky pro převody formátů a agregaci souborů csv i strukturu importního souboru csv do aplikací Intrastat platné od roku 2022 lze nalézt na stránkách celního úřadu³ ([zde](#)). Na stejné webové adrese je k dispozici i testovací verze InstatDesku pro vyzkoušení nové struktury csv souborů.

2. DPH: PROMINUTÍ DANĚ U PLYNU A ELEKTŘINY

Ministryně financí rozhodla o prominutí daně z přidané hodnoty při dodání elektřiny a plynu, u nichž vznikla povinnost přiznat daň v období od 1.11.2021 do 31.12.2021. Toto rozhodnutí přineslo velké množství výkladových a praktických problémů. Ty se pokusilo objasnit Generální finanční ředitelství, když vydalo několikastránkovou informaci, kde se snažilo poskytnout praktickou oporu pro postup při aplikaci prominutí DPH u těchto komodit.

Rozhodnutí o prominutí daně trpí zásadním nedostatkem, kterým je rozpor s evropskou směrnicí o společném systému DPH, jenž nepochybně vede k možnosti aplikace přímého účinku směrnice, tj. k ignorování prominutí. Musíme nicméně upozornit na skutečnost, že finanční správa možnost aplikace přímého účinku směrnice v daném případě popírá a v případě uplatnění DPH u těchto komodit je pravděpodobné neuznání odpočtu DPH ze strany finančního úřadu. Podotýkáme, že takový postup správce daně by byl zjevně nezákonný a bylo by možné se proti němu v rámci daňového a soudního řízení bránit.

Z dílny končící ministryně financí pak pochází i návrh novely zákona o DPH předložený Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, který by chtěl od 1. ledna 2022 zavést u uvedených komodit osvobození od daně s nárokem na odpočet. Přijetí této normy za současné politické situace a s ohledem na rozpor s evropským právem nepokládáme za pravděpodobné.

3. DPH: E-COMMERCE

K 1. říjnu 2021 nastala účinnost dlouho očekávané novely zákona o DPH, která zavedla zejména nová pravidla v oblasti přeshraničního prodeje zboží na dálku a poskytování služeb koncovým zákazníkům. Termín pro povinnou implementaci nicméně nastal již 1. července 2021, kdy byla nová pravidla v celé Evropské unii zavedena. O této problematice jsme Vás již informovali v rámci našeho semináře k problematice e-commerce, nyní pouze rekapitulujeme nejdůležitější změny.

³ <https://www.celnisprava.cz/cz/dalsi-kompetence/intrastat/Stranky/P%C5%99ehled-zm%C4%9Bn-v-Intrastatu-od-1.1.2022.aspx>

Čeho se nová úprava týká

Novela se významně dotýká zejména těchto oblastí:

- přeshraničních intrakomunitárních prodejů zboží na dálku (dřívější zasílání zboží) koncovým zákazníkům
- poskytování služeb koncovým spotřebitelům s místem plnění v jiném členském státě EU
- dodání zboží, které usnadňuje provozovatel elektronického rozhraní – digitální platforma
- prodeje dovezeného zboží do 150 EUR na dálku z třetí země přímo koncovému spotřebiteli v EU (dovozní režim)
- zrušení osvobození od DPH při dovozu zboží, jehož úhrnná hodnota nepřesahuje 22 EUR.

V dalším textu se věnujeme prvním dvěma bodům, které jsou v praxi nejobvyklejší.

Prodej zboží na dálku

Výrazně se snížila hranice, po jejímž překročení se místo plnění přesouvá do členského státu usazení konečného spotřebitele (zpravidla se jedná o bydliště, respektive místo, kde se obvykle zdržuje), a to na 10 000 EUR.

Tato hranice se stanoví z celkové hodnoty příslušných plnění bez daně do všech členských států Evropské unie (na rozdíl od dřívější situace, kdy se překročení hranice prodejů sledovalo ve vztahu k jednotlivým členským státům).

Do hodnoty plnění se započítává kromě prodeje zboží na dálku i hodnota poskytnutých „digitálních“ služeb dle § 10i odst. 3 zákona o DPH, tedy telekomunikačních a elektronických služeb a rozhlasového a televizního vysílání.

Překročení hranice je nutné sledovat v příslušném ale i bezprostředně předcházejícím kalendářním roce. S ohledem na absenci přechodných ustanovení toto platí již pro rok 2020 a 2021 a při překročení hranice obratu v jakémkoli z těchto období je nutná registrace ve všech členských státech, kam se přechýlí místo plnění, nebude-li použit režim jednoho správního místa (blíže viz v dalším textu)

One stop shop režim

Použití zvláštního režimu jednoho správního místa (OSS) není povinné, ale výrazně zjednodušuje odvod DPH u vybraných plnění, u nichž má být DPH vybrána v jiném členském státě EU.

Zpravidla, pokud osoba nevyužije OSS, vzniká jí u vybraných plnění povinnost registrace a odvodu DPH v každém členském státě spotřeby, kam bylo dodáno zboží nebo poskytnuta služba.

Správce daně zvláštního režimu jednoho správního místa je Finanční úřad pro Jihomoravský kraj, Územní pracoviště pro Brno I.

Nová úprava je poměrně komplikovaná. V případě potřeby Vám budeme rádi k dispozici, a to jak praktickou radou, tak i samotným zařízením registrace do OSS.

4. DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB: ZMĚNY VE 2021

Zvýšení slevy na dani na poplatníka

Během roku 2021 došlo ke zvýšení základní slevy na poplatníka o 3 000 Kč, takže činí 27 840 Kč. Od roku 2022 se sleva na poplatníka dále zvýší na částku 30 840 Kč.

Zvýšení daňového zvýhodnění na děti

Během roku 2021 došlo ke zvýšení částek daňového zvýhodnění na děti. Novela upravuje retroaktivně pro celý rok 2021 zvýšení částky daňového zvýhodnění na druhé, třetí a další dítě:

- Výše daňového zvýhodnění na první dítě zůstává pro rok 2021 beze změny. Za toto zdaňovací období lze uplatnit částku 15 204 Kč
- Daňové zvýhodnění na druhé dítě se pro rok 2021 zvýšilo na 22 320 Kč
- Daňové zvýhodnění na třetí a každé další dítě se od roku 2021 zvýšilo na 27 840 Kč

K uplatnění vyšších částek daňového zvýhodnění za rok 2021 dojde až v rámci ročního zúčtování, nebo při podání daňového přiznání. Při výpočtu zálohy na daň ze závislé činnosti za kalendářní měsíce roku 2021 se totiž použijí ještě původní částky daňového zvýhodnění, které platily před novelizací.

V měsíčním zúčtování mezd a výpočtu zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti se změna projeví až při zpracování mezd za leden 2022.

Zrušení limitu pro měsíční daňový bonus

Pro výši měsíčního daňového bonusu (rozdílu mezi vypočtenou daní z příjmů a slevou na děti) vypláčeného finančním úřadem v případě vyměření záporné daňové povinnosti platilo dříve omezení. Měsíční daňový bonus bylo možné vyplatit, pokud jeho výše činila alespoň 50 Kč, maximálně však 5 025 Kč měsíčně. Tato maximální možná částka daňového bonusu na vyživované děti byla nyní zrušena.

Odstranění měsíčního maximálního limitu daňového bonusu se projeví až v ročním zúčtování, nebo při podání daňového přiznání. V měsíčním zúčtování mezd a výpočtu zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti se změna opět projeví až při zpracování mezd za leden 2022.

Odpočet darů od základu daně

U fyzických osob bylo doposud možné odečíst od základ daně hodnotu daru poskytnutého na charitativní účely až do výše 15 % základu daně. U právnických osob činil limit 10 % sníženého základu daně (základu daně sníženého o daňové ztráty z minulých let, o odpočet na podporu výzkumu a vývoje a o odpočet na podporu odborného vzdělávání). Pro zdaňovací období, která skončí v období od 1.3.2020 do 28.2.2022, došlo ke zvýšení maximální částky pro odpočet darů, a to na 30 % pro obě skupiny poplatníků.

5. DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB: ZMĚNY OD 2022

Od 1.1.2022 se zvyšuje základní minimální mzda z dosavadních 15 200 Kč na 16 200 Kč. Tato změna má přímý dopad do daní v následujících oblastech:

- Zvyšuje se částka osvobození pravidelně vyplácených důchodů z 547 200 Kč na 583 200 Kč
- Zvyšuje se maximální částka slevy za umístění dítěte na 16 200 Kč
- Zvyšuje se minimální výše příjmu pro vznik nároku na daňový bonus na 97 200 Kč

6. CESTOVNÍ NÁHRADY: NAVÝŠENÍ SAZEB OD 19.10.2021

Ministerstvo práce a sociálních věcí stanovuje pravidelně k 1. lednu kalendářního roku výši sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel, stravného a průměrné ceny pohonných hmot.

Vzhledem k výraznému nárůstu cen pohonných hmot došlo mimořádně s účinností již od 19.10.2021 k navýšení náhrady za 1 litr automobilového benzínu 95 oktanů z 27,80 Kč na 33,80 Kč. Ostatní ceny se nezměnily. Průměrná cena pohonných hmot od 19.10.2021 po zbytek roku 2021 činí:

- 33,80 Kč za 1 litr benzínu automobilového 95 oktanů,
- 31,50 Kč za 1 litr benzínu automobilového 98 oktanů,
- 27,20 Kč za 1 litr motorové nafty.
- 5,00 Kč za 1 kilowatthodinu elektřiny.

Výše náhrad pro rok 2022 je v současné době projednávána a bude stanovena Vyhláškou Ministerstva práce a sociálních věcí na konci prosince tohoto roku.

7. DAŇOVÁ INFORMAČNÍ SCHRÁNKA

Daňová správa zpřístupnila na portálu Moje daně modernizovanou verzi daňové informační stránky. S účinností od 1.3.2022 již nebude možné se přihlásit do původní verze DIS.

Modernizovaná verze označená jako DIS+ by měla přinést zjednodušení, zrychlení a vyšší komfort elektronické komunikace s finanční správou. Daňové subjekty mohou prostřednictvím daňové informační schránky získávat informace shromažďované ve spisu a na osobním daňovém účtu, informace o svých právech a povinnostech a činit podání s využitím vybraných informací, které o nich správce daně zpracovává. DIS+ umožňuje mj. podání daňových příznání (a to nejen k dani z příjmů), přičemž ve formuláři se automaticky vyplní identifikační údaje daňového subjektu a je možné načíst též údaje z předchozího zdaňovacího období, které se následně pouze aktualizují či doplní – toto lze využít např. u příznání k dani z nemovitostí.

Přihlášení do DIS+ bude možné prostřednictvím

- eidentity.cz (např. Mobilní klíč eGovernmentu, eObčanka, NIA ID, MojeID nebo Bankovní identita),
- přihlašovacích údajů do datové schránky nebo
- přístupových údajů přidělených Finanční správou ČR.

V nové DIS+ nebudou platit dříve udělené plné moci nebo oprávnění k nahlížení do DIS. Aby i nadále měli do daňové informační schránky přístup např. asistentka jednatele, pověření zaměstnanci finančního oddělení nebo zplnomocněný daňový poradce, je nutné, aby se daňový subjekt (u právnických osob osoba oprávněná jednat jejím jménem, např. jednatel) osobně přihlásil do DIS+ jedním z výše uvedených způsobů a nastavil zde oprávnění pro přístup těchto osob.

8. SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ: ZMĚNA PENALIZACE ZA PRODLENÍ S ÚHRADOU

Při nedodržení lhůty pro úhradu pojistného na sociální a zdravotní pojištění je související penále doposud stanoveno jako 0,05 % z dlužné částky za každý kalendářní den prodlení. Od 1.1.2022 se mění výše penále za pozdní úhradu pojistného, nově bude penále stanoveno dle předpisů občanského práva o výši úroku z prodlení jako 8 % + repo sazba stanovená ČNB pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení.

9. JUDIKÁT: PRONÁJEM BYTŮ PROSTŘEDNICTVÍM AIRBNB

K problematice, zda poskytování bytů ke krátkodobému užití prostřednictvím internetových platforem jako např. Airbnb je (pasívním) pronájemem anebo (aktivní) ubytovací službou, se vyjádřil Městský soud v Praze. Ve svém rozsudku z konce srpna tohoto roku rozhodl, že se jedná o poskytování ubytovacích služeb, a proto je nutné tuto činnost považovat za výkon podnikatelské činnosti. Pro fyzické osoby, které tímto způsobem poskytují byt k užívání za úplatu, z toho vyplývá povinnost odvodu, kromě daně z příjmů, i sociálního a zdravotního pojištění. V některých případech může dojít i ke vzniku povinnosti odvádět DPH.

Věříme, že Vám náš newsletter přinesl užitečné informace. Jsme připraveni být Vám nápomocni při řešení Vašich daňových záležitostí.

Váš LTA team